

Opracowanie przykładów zaszyfrowania i rozszyfrowania algorytmem RSA

Przykład 1

Lp.	Działanie	Przykład	Uwagi
1)	losujemy liczby pierwsze p i q	$p = 3, q = 19$	liczby p i q nie powinni być liczbami typu specjalistycznego, na przykład liczbami Fermata lub Mersenne'a:
<ul style="list-style-type: none"> • pierwsze liczby Fermata wyrażony są w postaci $2^r + 1$, gdzie $r > 1$ – liczba pierwsza; • pierwsze liczby Mersenne'a określane są ze wzoru $2^r - 1$, gdzie $r > 1$ – liczba pierwsza (na rok 1995 zostały znalezione 33 wartości r, dla których $2^r - 1$ jest liczbą pierwszą, największą z nich $r = 859433$; pierwszą złożoną liczbą postaci $2^r - 1$ dla liczby pierwszej r jest $2^{11} - 1 = 23 * 89 = 2047$) 			
2)	obliczamy $n = p * q$	$n = 3 * 19 = 57$	n i e – klucz publiczny
3)	wyliczamy funkcję Eulera $\varphi(n) = (p - 1)(q - 1)$	$\varphi(n) = (3 - 1)(19 - 1) = 36$	
4)	losujemy liczbę e taką, że $NWD(e, \varphi(n)) = 1$	np. $e = 5$, ponieważ $NWD(5, 36) = 1$	
Liczby p i q wymazujemy z systemu !!!			
5)	określamy d z kongruencji $d * e \equiv 1 \pmod{\varphi(n)}$:		d – klucz tajny (prywatny)

5.1) ww. kongruencję sprowadzamy do równania Diofantesa $d * e - \varphi(n) * y = 1$, w którym spełnia się warunek $e < \varphi(n)$;

5.2) stosujemy rozszerzony algorytm Euklidesa do rozwiązania równania Diofantesa.

Rozszerzony algorytm Euklidesa:

- wersja klasyczna

$$\begin{array}{r}
 q_0 \\
 // \\
 5 = 36 * 0 + 5 \\
 \swarrow \quad \searrow \\
 q_1 \\
 // \\
 36 = 5 * 7 + 1 \\
 \swarrow \quad \searrow \\
 q_2 \rightarrow k = 2 \\
 // \\
 5 = 1 * 5 + 0
 \end{array}$$

$$W_i = q_i * W_{i-1} + W_{i-2}; \quad U_i = q_i * U_{i-1} + U_{i-2};$$

$$(W_{-2} = U_{-1} = 0; \quad W_{-1} = U_2 = 1 \rightarrow \text{zawsze!!!})$$

$$W_0 = 0 * 1 + 0 = 0; \quad U_0 = 0 * 0 + 1 = 1;$$

$$W_1 = 7 * 0 + 1 = 1 \rightarrow W_{k-1}; \quad U_{k-1} \leftarrow U_1 = 7 * 1 + 0 = 7;$$

$$W_2 = 5 * 1 + 0 = 5; \quad U_2 = 5 * 7 + 1 = 36;$$

i	-2	-1	0	1	2
q_i			0	7	5
W_i	0	1	0	1	5
U_i	1	0	1	7	36

$$d = (-1)^{k-1} * U_{k-1} = (-1)^{2-1} * 7 = -7;$$

$$y = (-1)^{k-1} * W_{k-1} = (-1)^{2-1} * 1 = -1.$$

Ponieważ otrzymany klucz prywatny d jest liczba ujemna (a powinien być liczbą dodatnią), przeprowadzamy przetwarzania stosując kongruencje:

$$d = -7 \equiv -7 \pmod{36} \equiv ((-1) * 36 + 29) \pmod{36} \equiv 29 \pmod{36} = 29.$$

• **wersja modyfikowana**

$$36 = 5 * 7 + 1$$

q_2
//

$q_3 \rightarrow k = 3$

$$5 = 1 * 5 + 0$$

$$W_i = q_i * W_{i-1} + W_{i-2}; \quad U_i = q_i * U_{i-1} + U_{i-2};$$

$$(W_0 = U_1 = 1; \quad W_1 = U_0 = 0 \rightarrow \text{zawsze!!!})$$

$$W_2 = 7 * 0 + 1 = 1 \rightarrow W_{k-1}; \quad U_{k-1} \leftarrow U_2 = 7 * 1 + 0 = 7;$$

$$W_3 = 5 * 1 + 0 = 5; \quad U_3 = 5 * 7 + 1 = 36;$$

i	0	1	2	3
q_i			7	5
W_i	1	0	1	5
U_i	0	1	7	36

$$d = (-1)^{k-2} * U_{k-1} = (-1)^{3-2} * 7 = -7;$$

$$y = (-1)^{k-2} * W_{k-1} = (-1)^{3-2} * 1 = -1.$$

Ponieważ otrzymany klucz prywatny d jest liczba ujemna (a powinien być liczbą dodatnią), przeprowadzamy przetwarzania stosując kongruencje:

$$d = -7 \equiv -7 \bmod 36 \equiv ((-1) * 36 + 29) \bmod 36 \equiv 29 \bmod 36 = 29.$$

6)	zaszyfrowanie: $c = m^e \bmod n$	np. $m = 637$;
	Ponieważ $m = 637 > n = 57$, dzielimy m tak, żeby $m_j < n$, np. $m_1 = 6, m_2 = 37$.	$c_1 = 6^5 \bmod 57 = 24$, $c_2 = 37^5 \bmod 57 = 37$, $c = \{c_1 c_2\} = \{24; 37\}$
7)	rozszyfrowanie: $m = c^d \bmod n$	$m_1 = 24^{29} \bmod 57 = 6$, $m_2 = 37^{29} \bmod 57 = 37$, $m = \{m_1 m_2\} = 637$.

Przykład 2

Lp.	Działanie	Przykład	Uwagi
1)	losujemy liczby pierwsze p i q	$p = 7, q = 31$	Patrz. Przykład 1
2)	obliczamy $n = p * q$	$n = 7 * 31 = 217$	n i e – klucz publiczny
3)	wyliczamy funkcję Eulera $\varphi(n) = (p-1)(q-1)$	$\varphi(n) = (7-1)(31-1) = 180$	
4)	losujemy liczbę e taką, że $NWD(e, \varphi(n)) = 1$	np. $e = 7$, ponieważ $NWD(7, 180) = 1$	
Liczby p i q wymazujemy z systemu !!!			
5)	określamy d z kongruencji $d * e \equiv 1 \pmod{\varphi(n)}$:		d – klucz tajny (prywatny)

5.3) ww. kongruencję sprowadzamy do równania Diofantesa $d * e - \varphi(n) * y = 1$, w którym spełnia się warunek $e < \varphi(n)$;

5.4) stosujemy rozszerzony algorytm Euklidesa do rozwiązania równania Diofantesa.

Rozszerzony algorytm Euklidesa:

- wersja klasyczna**

$$\begin{array}{r}
 q_0 \\
 // \\
 7 = 180 * 0 + 7 \\
 \swarrow \quad \nearrow q_1 \\
 180 = 7 * 25 + 5 \\
 \swarrow \quad \nearrow q_2 \\
 7 = 5 * 1 + 2 \\
 \swarrow \quad \nearrow q_3 \\
 5 = 2 * 2 + 1 \\
 \swarrow \quad \nearrow q_4 \rightarrow k = 4 \\
 2 = 1 * 2 + 0
 \end{array}$$

$$W_i = q_i * W_{i-1} + W_{i-2};$$

$$(W_{-2} = U_{-1} = 0; \quad W_{-1} = U_2 = 1 \rightarrow \text{zawsze!!!})$$

$$W_0 = 0 * 1 + 0 = 0;$$

$$W_1 = 25 * 0 + 1 = 1;$$

$$W_2 = 1 * 1 + 0 = 1;$$

$$W_3 = 2 * 1 + 1 = 3 \rightarrow W_{k-1};$$

$$W_4 = 2 * 3 + 1 = 7;$$

$$U_i = q_i * U_{i-1} + U_{i-2};$$

$$U_0 = 0 * 0 + 1 = 1;$$

$$U_1 = 25 * 1 + 0 = 25;$$

$$U_2 = 1 * 25 + 1 = 26;$$

$$U_3 = 2 * 26 + 25 = 77;$$

$$U_4 = 2 * 77 + 26 = 180;$$

i	-2	-1	0	1	2	3	4
q_i			0	25	1	2	2
W_i	0	1	0	1	1	3	7
U_i	1	0	1	25	26	77	180

U_{k-1} W_{k-1}

$$d = (-1)^{k-1} * U_{k-1} = (-1)^{4-1} * 77 = -77;$$

$$y = (-1)^{k-1} * W_{k-1} = (-1)^{4-1} * 3 = -3.$$

Ponieważ otrzymany klucz prywatny d jest liczba ujemna (a powinien być liczbą dodatnią), przeprowadzamy przetwarzania stosując kongruencje:

$$d = -77 \equiv -77 \bmod 180 \equiv ((-1) * 180 + 103) \bmod 180 \equiv 103 \bmod 180 = 103.$$

• **wersja modyfikowana**

$$\begin{array}{rcl}
 & & q_2 \\
 & & // \\
 180 & = & 7 * 25 + 5 \\
 & \swarrow & \nearrow q_3 \\
 7 & = & 5 * 1 + 2 \\
 & \swarrow & \nearrow q_4 \\
 5 & = & 2 * 2 + 1 \\
 & \swarrow & \nearrow q_5 \rightarrow k=5 \\
 2 & = & 1 * 2 + 0
 \end{array}$$

$$W_i = q_i * W_{i-1} + W_{i-2};$$

$$U_i = q_i * U_{i-1} + U_{i-2};$$

$$(W_0 = U_1 = 1; \quad W_1 = U_0 = 0 \rightarrow \text{zawsze!!!})$$

$$W_2 = 25 * 0 + 1 = 1;$$

$$U_2 = 25 * 1 + 0 = 25;$$

$$W_3 = 1 * 1 + 0 = 1;$$

$$U_3 = 1 * 25 + 1 = 26;$$

$$W_4 = 2 * 1 + 1 = 3 \rightarrow W_{k-1};$$

$$U_{k-1} \leftarrow U_4 = 2 * 26 + 25 = 77;$$

$$W_5 = 2 * 3 + 1 = 7;$$

$$U_5 = 2 * 77 + 26 = 180;$$

i	0	1	2	3	4	5
q_i			25	1	2	2
W_i	1	0	1	1	3	7
U_i	0	1	25	26	77	180

U_{k-1} W_{k-1}

$$d = (-1)^{k-2} * U_{k-1} = (-1)^{5-2} * 77 = -77;$$

$$y = (-1)^{k-2} * W_{k-1} = (-1)^{5-2} * 3 = -3.$$

Ponieważ otrzymany klucz prywatny d jest liczbą ujemną (a powinien być liczbą dodatnią), przeprowadzamy przetwarzania stosując kongruencje:

$$d = -77 \equiv -77 \bmod 180 \equiv ((-1) * 180 + 103) \bmod 180 \equiv 103 \bmod 180 = 103.$$

6)	zaszyfrowanie: $c = m^e \bmod n$	np. $m = 547$; $c_1 = 5^7 \bmod 217 = 5$, $c_2 = 4^7 \bmod 217 = 109$, $c_3 = 7^7 \bmod 217 = 28$, $c = \{c_1 c_2 c_3\} = \{5; 109; 28\}$
Ponieważ $m = 547 > n = 217$, dzielimy m tak, żeby $m_j < n$, np. $m_1 = 5, m_2 = 4, m_3 = 7$.		$m_1 = 5^{103} \bmod 217 = 5$, $m_2 = 109^{103} \bmod 217 = 4$, $m_3 = 28^{103} \bmod 217 = 7$, $m = \{m_1 m_2 m_3\} = 547$.
7)	rozszyfrowanie: $m = c^d \bmod n$	